

Магомедова Тетяна,
директорка Полтавської міської школи
мистецтв «Мала академія мистецтв»
імені Раїси Кириченко (м. Полтава)

ХАРАКТЕРИСТИКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОЛТАВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ШКОЛИ МИСТЕЦТВ «МАЛА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ» ІМЕНІ РАЇСИ КИРИЧЕНКО

***Анотація.** У статті наголошується на концепції поліхудожнього розвитку учнів у Полтавській міській школі мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко. Зазначається, що складовою частиною початкової мистецької освіти є п'ять відділень: музичне, образотворче, театральне, хореографічне та відділення початкового естетичного виховання, які формують здібності учнів до активної мистецько-слухової аналітичної діяльності, вміння надавати естетичну оцінку мистецькому твору, авторським особливостям, розуміння історичного мистецького стилю епохи.*

***Ключові слова:** концепція, поліхудожній розвиток; музичне, образотворче, хореографічне, театральне мистецтво.*

***Постановка проблеми.** В умовах постмодернового суспільства мистецька освіта має ряд характерних особливостей та переживає ряд суперечностей і протиріч, зумовлених тими модифікаціями, яким підлягає суспільство на даному етапі свого розвитку. Усвідомлення складних проблем сучасності сприятиме виявленню та вирішенню нагальних потреб художньо-педагогічної освіти, її потенціалу щодо формування особистості. Саме мистецька освіта містить важелі розвитку тих якостей і властивостей людини, що визначають собою спосіб її буття у світі.*

Сьогодні в освітньому процесі мистецьких шкіл спостерігається зміщення акцентів із професіоналізації освіти на її виховні засади, що зумовило потребу у використанні нових програм, прогресивних методик, створення навчальних посібників.

Сутність вивчення проблеми. Актуальною в початковій музичній освіті стає концепція поліхудожнього розвитку юних, творче мислення яких формується за допомогою комплексного використання засобів впливу музики, ритміки, образотворчого мистецтва. Багато дослідників ХХ ст. (Л.°Гайдамака, О.°Комаровська, Т.°Крижанівська, Л.°Масол, Г.°Шевченко, та ін.) наголошують на тому, що мистецька освіта і виховання молодого покоління мають базуватися на принципі взаємодії різних видів мистецтва, бо тільки в сукупності всіх почуттів у свідомості дитини відтворюється цілісна картина життя.

Виклад основного матеріалу. У Полтавській міській школі мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко актуальною є концепція поліхудожнього розвитку юних, творче мислення яких формується за допомогою комплексного використання засобів впливу музики, ритміки, образотворчого мистецтва, руху. У школі створені і функціонують музичне, хореографічне, театральне, образотворче відділення, відділення початкового естетичного виховання. Це один з найбільших початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів України з контингентом учнів понад 1500 чоловік. Полтавська міська школа мистецтва заснована у 1991 році.

Важливими проблемами розвитку мистецької освіти вважаються пізнання мистецьких явищ, їх інтерпретації і творення, оскільки зміст освіти реалізується не стільки у знаннєвій, скільки в діяльнісній формі. Тому мета викладачів школи – розкрити творчий потенціал дитини, сприяти розвитку художніх задатків, навчити через казку, ігрову діяльність «переживати» мистецтво, виразити художній образ, в звуках, словах, кольорі, рухові.

Музичне мистецтво – своєрідний камертон цивілізації, універсальний спосіб мислення, здатний синтезувати істину, добро й красу, формувати людину-творця. Тому головною метою навчання на музичному відділенні є формування умінь та навичок гри на музичних інструментах: фортепіано, баян, акордеон, домра, балалайка, гітара, бандура, скрипка, віолончель, труба, флейта, кларнет, саксофон, ударні інструменти, вокал.

Викладачі хореографічного відділення пропонують навчання таких видів танцю як класичний, народно-сценічний, сучасний, а також підготовку сценічного номеру та підготовку концертних номерів. Для батьків важливим є бачити фізичний і творчий розвиток їх дитини та становлення її як особистості. І немає нічого більш радісного і цікавого для дитини, ніж заняття хореографією, бо практично всі діти люблять музику, вони рухливі, їх постійно захоплює щось нове і цікаве. Заняття хореографією допоможуть дитині реалізувати себе і розвинути свій талант. Танці корисні з точки зору фізичного, емоційного та соціального розвитку. Вони сприяють розвитку м'язів, тому дитина стає більш гнучкою і пластичною. Формування гарної постави та вміння правильно себе подавати – ще одна причина, щоб віддати малюка на заняття хореографією. Не меншу увагу приділяють викладачі інтелектуальному та емоційному розвитку дитини. Танок, як вид мистецтва, навчає наших дітей не тільки відчувати ритм музики та рухатися в такт, а й висловлювати свої почуття і думки в рухах. У танці дитина знайде можливість виразити себе і поспілкуватися з іншими дітьми. За допомогою висококваліфікованих викладачів активні діти зможуть направити свою енергію в позитивне русло, а сором'язливі навчатися долати свою боязкість, бути впевненими і більш активними.

Театральне відділення відкриває для дітей чарівну завісу таємниць найдавнішого у світі мистецтва – театру. Викладачі відділення втілюють у життя естетичне виховання дітей засобами всіх видів мистецтва, розвиваючи у дітей увагу, пам'ять, уяву, кмітливість та спостережливість. Під час творчих занять формується осанка, смак, музичний слух та ритм, що в свою чергу сприяє оволодінню спеціальними професійними знаннями законів театральної гри. Майбутні артисти опановують наступні предмети: основи акторської майстерності та сценічної (художньої) мови, основи гри актора з лялькою та сценічний рух, ритміку, малюнок, історію мистецтв, музичний інструмент та музичну грамоту. Метою навчання основам театального

мистецтва є підготовка і виступи вихованців у різноманітних концертних програмах, виставах, участь дітей у фестивалях та конкурсах різного рівня.

На відділенні образотворчого мистецтва закладається фундамент підготовки до занять художньою творчістю, а найбільш обдарованих учнів – до вибору професії в галузі образотворчого мистецтва, промислової графіки, архітектури, історії та теорії мистецтва. Тут учні розвивають здібності з рисунку, живопису, графіки, композиції, кольорознавства, художньої обробки матеріалів, декоративно-прикладного мистецтва, історії українського і зарубіжного мистецтва, методики викладання образотворчого мистецтва. І сьогодні викладачі фахових дисциплін образотворчого відділення у пошуку нових ідей, форм і методів організації навчально-виховного процесу, вдосконалення художньої освіти, формування національної свідомості, розвитку нахилів, талантів і здібностей учнів.

Важливою складовою образотворчого відділення є декоративно-ужитковий відділ, на якому учні створюють поробки із різних матеріалів – прекрасний засіб для розвитку естетичного смаку, розумових здібностей, конструкторського мислення вихованців. Із доступних матеріалів, які легко обробляються, діти можуть виготовити багато цікавих виробів. Виконуючи роботу, вчаться за призначенням використовувати різні інструменти. Обробляючи різні матеріали, вихованці знайомляться з їхніми властивостями, отримують багато цікавої інформації. Звичайно, дитячі роботи незавжди досконалі, та в них є багато видумки, фантазії і старань. Вони відрізняються оригінальністю і творчим вирішенням поставлених завдань. Важливо, що на заняттях гуртка удосконалюються здобуті знання і вміння дітей, розвивається почуття прекрасного, підтримується творча основа діяльності.

Відділ початкового естетичного виховання знайомить дітей з мистецтвом, світ якого стає для дитини яскравішим, цікавішим, ближчим та зрозумілішим. Для кожного віку (існують групи 4-х, 5-ти, 6-ти років) створена своя окрема програма. Навчання відбувається в ігровій формі у

чотирьох напрямках, а саме: музичний розвиток, хореографічне, образотворче та театральне мистецтво. Розмаїття форм і методів роботи в естетичній діяльності сприяє появі інтересу, що стимулює прояв творчої активності, розвиток дрібної моторики рук, загальної рухливості учнів, гнучкість мозкової діяльності та розвиток дихального апарату. Пройшовши таку якісну підготовку, «юні академіки» поповнюють ряди першокласників школи, де на них з великою радістю чекають викладачі.

Висновки. Отже, в освітньому процесі мистецької школи важливо те, що під впливом творів мистецтва в учнів змінюються смаки і симпатії, естетичні і моральні оцінки, погляди, ставлення до явищ культурного і соціального життя. Чим глибший створений мистецтвом ефект власних пошуків людини, набутий у результаті переживання й осмислення художнього твору досвід, тим сильніший його вплив на неї. Педагогіки мистецтва сприятиме впровадженню дійсно гуманістичних інновацій пов'язаних з новітніми технологіями.

Список використаних джерел

1. Мистецька освіта в Україні: теорія і практика / О.°П.°Рудницька та ін.; заг. редакція О.°В.°Михайличенко, ред. Г.°Ю.°Ніколаї. Суми : СумДПУ ім.°А°С.°Макаренка. 2010. 255°с.
2. Сайт Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко. URL: <https://mam-poltava.org.ua/>

Магомедова Тетяна,
директорка Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко, викладачка – методистка вищої категорії,
Зверєва Вікторія,
викладачка – методистка вищої категорії Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко,